

Morgan - Metaforen voor organisaties

Gareth Morgan¹ heeft organisatiemetaforen beschreven waarmee we de organisatie kunnen zien en begrijpen. Een metafoor beschrijft maar een deel van de realiteit maar helpt om inzicht te krijgen in hoe zaken werken in jouw organisatie. Het geeft je taal om bepaalde thema's bespreekbaar te maken. Tevens helpt het om de huidige of toekomstige situatie te beschrijven en welke eigenschappen of gedrag erbij horen. Hij benoemt acht metaforen van organisaties.²

1. *De organisatie als machine*
De organisatie bestaat uit goed geordende relaties gebaseerd op ideeën vanuit scientific management, maakbaarheid, ontwerpen, plannen en organiseren, controle, beheersing.
2. *De organisatie als organisme.*
De organisatie kan zich aan de omgeving aanpassen op een wijze die past bij de levenscyclus waarin ze zich op dat moment bevindt. De medewerker met zijn eigen motieven staat centraal. Er geen ideale manier van organiseren, dit hangt af van de aard van de taak of de omgeving waarin men bezig is.
3. *De organisatie als hersenen.*
Hier gaat het om organisaties waarbij informatieverwerking, leerprocessen en intelligentie centraal staan. Zij kunnen het handelen aan de situatie aanpassen. De organisatie als lerend systeem.
4. *De organisatie als cultuur.*
De organisatie is een sociaal geconstrueerde werkelijkheid met gezamenlijke zingeving, waarden en normen, taalgebruik, rituelen.
5. *De organisatie als politiek systeem.*
Organisatie wordt gevormd door verschillende belangen, conflicten, macht en politiek spel. Spanning ontstaat door de verschillende belangen.
6. *De organisatie als geestelijke gevangenis.*
Organisaties ontstaan door bewuste en onbewuste processen waardoor medewerkers gevangen raken in het systeem.
7. *De organisatie als flux en transformatie.*
De organisatie als een stromende rivier die steeds verandert. Begrijpen van processen en patronen die binnen een organisatie spelen.

8. *De organisatie als instrument van overheersing.*
Doelbewust gebruiken van medewerkers om de eigen doelstellingen te behalen, overheersing door directie en management.

---

¹ Morgan, G. (1992), *Beelden van organisatie*, Schiedam: Scriptum management

² <https://www.twynstraguddekennisbank.nl/morgan-metaforen-voor-organisaties>
geraadpleegd 1-12-2018